

De Journalist

Magazine van de VVJ

België-Belgique

P.B.

8900 IEPER 1

3/8136

Afgiftekantoor Ieper

Communicatie vanuit de overheid

Fotopersprijzen uitgereikt in Antwerpen

Jaarvergaderingen VVJ en AVBB

Actueel

Fotopersprijzen uitgereikt in Antwerpen	4
Persprijs en tentoonstelling Egon Erwin Kisch	5
Word lid van Internationaal Perscentrum Vlaanderen	5
Coördinator IPV	
Nederlandse free-lancers te gast	
Olympische Spelen voor de media	

Dossier: Overheidscommunicatie

Wie niet goed communiceert, voert geen goed beleid	6
Vier doelstellingen	
'Europa' wil informatie beknotten	7
Deontologisch overleg	8
Nederland is vragende partij	
Sleutelfiguren in communicatie	

Mens achter het nieuws

Brainstormen is samen koffie drinken	9
--------------------------------------	---

Boeken

Theo Dersjant laat de kwakkels dansen	10
---------------------------------------	----

Onder Embargo

11

Nieuws uit de verenigingen

Algemene Vergaderingen VVJ en AVBB	11
Activiteitenverslag VVJ	
Activiteitenverslag AVBB	13
Ideeën gevraagd	

Actueel

Rondvaart met afdeling Antwerpen-Limburg	14
--	----

foto: Johan Van Cutsem

Francis Decoster heeft heel wat communicatie-ervaring. Hij verzorgt sedert 1992 de communicatie van de Vlaamse Gemeenschap, was voordien persattaché bij de Britse ambassade in Brussel, en was nog voordien woordvoerder van Daniël Coens. Zijn loopbaan in deze richting startte hij in 1980 als informatieambtenaar van de stad Brugge. Na zijn studies was hij allereerst ook nog gedurende vier jaar aan de slag als assistent Communicatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Gent.

Magazine van de Vlaamse
Vereniging van
beroepsJournalisten

2de jaargang
27 februari 2001, nummer 27
Verschijnt veertiendaags

Redactieraad

Laurent Coppens
Pol Deltour
Farid El Mabrouk
Wout Pittoors
Luc Standaert
Luc Vanheerentals

Redactie en coördinatie

Ann Deceunynck
Internationaal Perscentrum Vlaanderen
Grote Markt 40
2000 Antwerpen
Tel. 03/290 63 73
Fax 03/232 21 30
de.journalist@pandora.be
ann.deceunynck@euronet.be

Abonnementen

Lisbeth Moons
Vlaamse Vereniging van
BeroepsJournalisten
Steenkoolkaai 9 b
1000 Brussel
Tel. 02/229.14.70
Fax 02/223.02.72
vj@belgian-journalist.be

Abonnementsprijs:

3.200,- Bef per jaar
1.500,- Bef per jaar voor leden van de
Association des Journalistes Profes-
sionelles (A.J.P.), Vereniging van de
Journalisten van de Periodieke pers
(V.J.P.P.) en studenten.

Vormgeving

Prepress Publiwest
Jo Klaps

Publiciteitsregie:

Media Selling Place BVBA
Lambermontlaan 170
1030 Brussel
Tel 02/241 55 55
Fax 02/241 55 33
media.selling@euronet.be

Drukkerij

Publiwest N.V.
Drukkerij Sansen
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21
Fax 057/33 40 18

Lid van de Unie van Uitgevers van de
Periodieke Pers

VLAAMSE
VERENIGING VAN
BEROEPSJOURNALISTEN

Overgangsjaar

Het was een vuile streek van de weergoden. Net op de dag van onze jaarvergadering werd het land wakker onder een sneeuwtapijt. Het waren dan ook de erg trouwe en volhardende leden die op zaterdag 24 februari naar het Sociaal Fonds van de Non-profitsector waren gekomen om te luisteren naar de jaarverslagen van het bestuur en een aantal beslissingen goed te keuren.

Maar geen nood, wie er niet was, vindt een en ander verder in dit blad.

Met de jaarvergadering is het jaar 2000 definitief afgesloten, en kunnen we 2001 aanvatten (eigenlijk waren we daar al lang mee bezig). En 2001 belooft een belangrijk jaar te worden voor de VVJ.

Er staan drie fundamentele projecten op stapel die ons in staat zullen moeten stellen een quantum-sprong vooruit te maken.

Zo zal de nieuwe Raad voor Journalistiek, die we samen met de uitgevers hebben opgezet, nog dit jaar van start gaan. Die raad zal zich, net zoals onze huidige raad voor deontologie dat doet, moeten uitspreken over klachten. Maar door de samenwerking met de uitgevers zal er veel meer ruchtbaarheid worden gegeven aan de uitspraken van de raad. De mediahuizen hebben zich er immers toe verbonden die uitspraken te publiceren. Bovendien krijgt de raad een vast secretaris, die aan klachtbemiddeling zal kunnen doen, zodat er een dienstverlening naar het brede publiek ontstaat.

Op het niveau van de belangenbehartiging voor de leden nadert ook ons samenwerkingsprotocol met de vakbonden zijn voltooiing. Dat betekent niet alleen de heroprichting van het 'Mediaplatform' dat in het begin van de jaren '90 bestond, maar ook zeer concreet dat de redactie-afgevaardigden van de AVBB-VVJ de mogelijkheid zullen krijgen om nauw samen te werken met de vakbondsvertegenwoordigers in de bedrijven. Bovendien reserveren de vakbonden een zetel voor ons in de paritaire comités voor de audiovisuele en de geschreven media, die minister van arbeid Laurette Onkelinx wil oprichten.

En dan is er nog een derde plan, dat wellicht de meest ingrijpende wijzigingen inhoudt voor de dagelijkse werking van de vereniging, en zeker van het secretariaat: het Résidence Palace-project. De start van een nieuw internationaal perscentrum betekent voor ons veel meer dan een verhuis. Het moet ook de start worden van een nieuw en nauw samenwerkingsverband tussen alle deelnemende journalistenverenigingen. Op die manier willen we in de eerste plaats via een geïntegreerd secretariaat de dienstverlening aan al onze leden verbeteren, maar ook de verdediging van de belangen van alle journalisten kunnen verbeteren.

Als al die plannen lukken, en ze moeten lukken, dan zullen we na het moeilijke overgangsjaar 2001, vanaf 2002 een nog slagvaardiger VVJ hebben om de belangen van de journalisten te behartigen.

Luc STANDAERT

foto: Johan Van Cutsem

Fotopersprijzen uitgereikt in Antwerpen

Op 23 februari werden door de afdeling Antwerpen-Limburg van de Beroepsbond voor Beeldjournalistiek in Vlaanderen de prijzen uitgereikt van de tiende editie van de Fotopersprijs Vlaanderen. Nieuw was een prijs die werd uitgereikt door de Vlaamse Gemeenschap. Mediaminister Van Mechelen kwam de laureaat persoonlijk gelukwensen. Organisator en voorzitter van de afdeling Jan Prenen moest forfait geven wegens dringende opname in het ziekenhuis. Zijn taak als gastheer werd overgenomen door juryvoorzitter Martin

Cantrijn.

Nog tot 7 april zal in de KBC-Toren aan de Eiermarkt te Antwerpen de tentoonstelling te zien zijn. De toegang is gratis. Naast een ruime selectie van inzendingen, en uiteraard de winnende foto's, kan het publiek ook kennismaken met de nieuwste apparatuur voor de fotojournalist. Onder meer digitale camera's en systemen voor beeldtransmissie worden er getoond.

(AD)

foto: Jan Vandepierre

foto: TimDewaele

foto: Marc De Roeck

foto: Bert Hulselmans

De prijs Foto Guido Coolens werd gewonnen door Nick Hannes voor 'Repatriëring Maleisisch schip'. De prijs KBC ging naar Jan Van de Perre voor 'Mr. Bean imiteert Van Peel'. De prijs BASF ging naar Bert Hulselmans voor 'Baron doet de straat'. De prijs Ford Motor Company Belgium was voor Tim Dirven met 'Gevangen in eigen appartement'. De prijs Brouwerij De Koninck ging naar Ronny Meyers met 'Groot Bolleken in Den Engel'. De prijs Electrabel was voor Wim Kempnaers voor 'Kunst in de Diamantwijk'. De prijs Metro Foto was voor Dirk Kerstens met 'Politiecontrole asielzoekers in krotwoningen'. De prijs Cromo Labo was voor Tim De Waele met 'Gouden Hand Sydney 2000' en de prijs Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap was voor Marc De Roeck met 'Dringend Brandweer gevraagd'. Hier vier van de winnende foto's.

Persprijs en tentoonstelling Egon Erwin Kisch

Van 19 april t.e.m. 31 mei 2001 wordt in de cafetaria van de Kon. Albertinabibliotheek te Brussel een tentoonstelling georganiseerd rond de joodse communist Egon Erwin Kisch (1885-1948) die omschreven wordt als de uitvinder van de reportage. Tevens scoorde Kisch een hoog literair niveau.

N.a.v. de tentoonstelling wordt ook een lezing georganiseerd rond onderzoeksjournalistiek, en werd een persprijs uitgeschreven.

'De Egon Erwin Kischprijs voor bijzondere journalistiek' is voorbehouden voor jonge journalisten (die niet meer dan twee jaar ervaring hebben) of niet-journalisten die dit vak ambiëren. Het onderwerp is vrij, maar het moet wel gaan om bijzondere journalistiek

'die graaft in het geheugen van de wereld, speelt naar feiten die sommigen aan ons oog willen onttrekken'. 'Bijzondere journalistiek vormt een tijdsdocument met verrassende inzichten'.

Als hoofdprijs is een bedrag van 20.000 Bef. voorzien, dat uitgekeerd wordt in FNAC-cheques. Dankzij een samenwerking met de VUM, zal de laureaat zijn bijdrage ook gepubliceerd zien in De Standaard.

Ook het Fonds Pascal Decroos verleent medewerking aan de organisatie en bekendmaking van het initiatief. Meer info per e-mail bij info@fondspascaldecroos.com.

(AD)

Word lid van Internationaal Perscentrum Vlaanderen

Bij dit nummer van De Journalist vindt u een uitnodiging om lid te worden van het Internationaal Perscentrum Vlaanderen (IPV). Zoals u in het vorige nummer van De Journalist kon lezen, werd het Antwerps Pershuis - dat volop in uitbouw is - na een recente statu-

tenwijziging herdoopt tot Internationaal Perscentrum Vlaanderen, en zette deze VZW de deur open voor alle Nederlandstalige beroepsjournalisten.

(AD)

Coördinator IPV

Foto: doc

Marc Veldeman

Marc Veldeman (44) wordt coördinator van het Internationaal Perscentrum Vlaanderen (IPV) met zetel in het Antwerps Pershuis aan de Grote Markt 40 te Antwerpen. Deze geboren en getogen Antwerpenaar kreeg zijn opleiding o.a. aan het Instituut voor Journalisten te Brussel.

Veldeman zette op 17-jarige leeftijd zijn eerste stappen in de journalistiek als soirist bij De Nieuwe Gazet. Als voltijds journalist ging hij aan de slag bij 'Weeknieuws', korte tijd de Vlaamse tegen-

hanger van 'La Semaine d'Anvers'. In 1980 begon hij op de stadsredactie van de Gazet van Antwerpen, waar hij jarenlang meedraaide in de gerechtelijke verslaggeving. Mettertijd specialiseerde hij zich in de verslaggeving over de bouw- en immobiënssector en interieurinrichting. In 1992 ging Veldeman als zelfstandig journalist aan de slag.

Als adjunct-redactieafgevaardigde van Gazet van Antwerpen leerde hij de AVBB als beroepsvereniging van binnenuit kennen. Tot voor kort maakte Marc Veldeman als vertegenwoordiger van de zelfstandige journalisten deel uit van het bestuur van de afdeling Antwerpen-Limburg.

(AD)

Nederlandse freelancers te gast

De werkgroep zelfstandigen van de VVJ heeft twee vertegenwoordigers van de Nederlandse freelancers Associatie (FLA) uitgenodigd voor een gespreksavond. Deze vindt plaats op dinsdag 6 maart om 19.30 uur in het Antwerps pershuis, Grote Markt 40. Liesbeth Koenen en Rik Smits, respectievelijk voorzitter en secretaris, zullen die avond aanwezig zijn. De FLA (www.flanl.nl) richt zich zowel tot schrijvende als vertalende freelancers. De vereniging heeft vier

doelstellingen: de bewaking van de auteursrechterlijke positie, de versterking van de onderhandelingspositie van freelancers, het bevorderen van de onderlinge contacten en het bieden van steun ingeval van conflict. Zonder de minste twijfel wordt dit een heel leerrijke avond voor onze eigen prille zelfstandigenwerking binnen de VVJ.

(LV)

Olympische Spelen voor de Media

foto: Damien Dejardin

Belgische en Nederlandse journalisten-voetballers

Van 5 tot 12 mei wordt in Almeria de eerste 'Olympiade voor de Media en Communicatie' georganiseerd. Op het programma staan boogschieten, atletiek, basket, tafeltennis, voetbal, golf, jogging, mini-voetbal, mini-golf, petanque, zwemmen, tennis, volley en mountain biken. De gastprovincie Almeria en de Journalistenver-

eniging maken echter ook ruim tijd voor cultuur, vriendschap, streekverkenning - alles in een gemoedelijke sfeer.

VTM-sportjournalist Philippe Maertens (tel. 02/255.37.81) coördineert de inschrijvingen van Vlaamse deelnemers. Naar verluidt zijn onze Waalse collega's, en ook Canadezen, Duitsers en Nederlanders, Slovenen, Roemenen, Portugezen en uiteraard Spanjaarden al in ruime mate ingeschreven.

In principe worden inschrijvingen aanvaard tot 7 maart. Voor de prijs hoeft u het niet echt te laten. Die bedraagt 16.630 Bef. per persoon. Daarin is begrepen: vlucht, half pension op basis van tweepersoonskamer, galadiner, twee excursies.

Tot vorig jaar werden 'Olympische Spelen voor de Pers' georganiseerd in een andere formule. De laatste editie hiervan vond plaats in Spa. En nu reeds is bepaald dat in 2002 Olympische Winterspelen voor de Media georganiseerd zullen worden in Canada.

(AD)

Wie niet goed communiceert, voert geen goed beleid

'Goed besturen is ook goed communiceren. Het is de taak van communicatieambtenaren om het beleid te vertalen in klare taal die iedereen aanspreekt. Bondig geformuleerd, helder gebracht. Communicatie is een middel om het beleid te realiseren. Om openheid en openbaarmaking van het beleid te bevorderen. Zo bevordert communicatie de democratie en de actieve deelname van de bevolking aan de politieke besluitvorming.' Dat zegt Paul Van Steenvoort, informatieambtenaar van de Stad Antwerpen en voorzitter van 'Kortom'.

Ann Deceunynck

Meer dan 600 personen werken op dit moment in een communicatiefunctie voor de federale, Vlaamse, provinciale of lokale overheid. Hun aantal neemt alle dagen toe. Daarom besloten een twintigtal overheidsvoorlichters van verschillende bestuursniveaus om een Vereniging voor Overheidscommunicatie op te richten. Hoofddoel van 'Kortom' is de professionalisering tussen bestuur en burger. De voorlichters, informatieambtenaren of communicatiemedewerkers geven dagelijks vorm aan de communicatie van hun bestuur. Ze ontwikkelen campagnes, schrijven het informatieblad, werken aan een vlotte en toegankelijke dienstverlening, sleutelen aan de (huis)stijl, gebruiken de mogelijkheden van de nieuwe media en gaan via overleg en inspraak de dialoog met de bevolking aan. Hun 'vak' heeft een groeiend aantal specialisaties: informatie en voorlichting, inspraak en participatie, interne communicatie, klachtenbehandeling, public relations, reclame en marketing. De behoefte aan kennis en vaardigheden nam de jongste jaren sterk toe. Kortom

wil ijveren voor de verdere professionalisering van het vak door deskundigheid te ontwikkelen en te bevorderen. Door op te komen voor het maatschappelijk belang en door op allerlei fora en in de media een stem te vertolken. Voor haar leden wil Kortom een forum zijn voor ontmoeting en uitwisseling, een vindplaats van informatie, documentatie, advies en vorming. Kortom wil de leden een waaier van initiatieven aanbieden. Een voorjaars- en najaarscongres, een boeiend en collegiaal netwerk, een website met praktisch bruikbare informatie (voorbeeldprojecten, vakliteratuur, kenniscentrum, technische instrumenten, databank), een e-magazine, ervaringsuitwisseling en discussiefora, opleiding en vorming voor beginnende en ervaren voorlichters. Voor 2002 mikt Kortom op een eigen vakblad, het verlenen van individueel advies over technische en juridische vragen, de geleidelijke uitbouw van een documentatiecentrum.

Vier basisdoelstellingen:

- Verbeteren van de dienstverlening. Bekend en vlot toegankelijk maken van producten en diensten.
- Communicatie als instrument voor beleid en management. Niet alleen communicatie *van*, maar ook *in* het beleid.
- Verzorgen van public relations en promotie. Beeldvorming is een gevoelig punt.
- Democratiseren van het beleid: de burger als partner. Openbaarheid van bestuur is wettelijk verplicht.

De initiatiefnemers van Kortom zijn Johan Bresseleers, communicatieambtenaar Evergem, Julie Clément, communicatieambtenaar provincie Oost-Vlaanderen, Eddy Cupers, informatieambtenaar Heusden-Zolder, Francis Decoster, informatieambtenaar Vlaamse Gemeenschap, Bert De Groof, informatieambtenaar Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen, Koen Delie, communicatieverantwoordelijke intercommunale IMOG, Eric Goubin, docent communicatie, René Jochems, medewerker Telepolis, André Mertens, stafmedewerker communicatie Vereniging Vlaamse Provincies, Liebrecht Salen, informatieambtenaar Bierbeek, Jan smet, communicatieambtenaar Sint-

Niklaas, Jan Van Alsenoy, communicatieverantwoordelijke Vereniging Vlaamse Steden en gemeenten, Mieke Van den Berghe, directeur-generaal Federale Voorlichtingsdienst, Suzanne Van Hoof, voorlichter departement Leefmilieu en Infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap, Leen Van Lindt, stafmedewerker communicatie Vereniging Vlaamse Steden en Gemeenten, Paul Van Steenvoort, informatieambtenaar Antwerpen, Marijke Vrijders, communicatiemedewerker Vlaamse Gemeenschap, Lea Winkeler, communicatieverantwoordelijke Toerisme Vlaanderen.

'Europa' wil informatie beknotten

Aad van Maanen

'Europa', alias de Europese Unie, is voor de meeste burgers een abstracte, anonieme bureaucratie. Voor nationale politici is Europa vaak een handige boeman of zondebok: 'dat mag niet van Europa' of 'dat moet van Europa'. Waarna verdere vragen overbodig worden geacht. Tenzij men voor de vorm even klaagt over het 'democratisch deficit'. Er zou de EU dus veel aan gelegen moeten zijn goede voorlichting te geven en de burgers inzicht te geven in de besluitvormingsprocessen. De praktijk wijst echter niet in die richting. Ja, het Verdrag van Amsterdam legde het inzage-recht in EU-documenten vast en de Commissie van Romano Prodi beloofde een grotere transparantie. Maar... Ter uitwerking van het Verdrag van Amsterdam stelde de Commissie een ontwerp van richtlijn op, die zoveel uitzonderingen op het inzage-recht bevat dat er haast niets meer opgevraagd zou kunnen worden. Dit zou betekenen dat de Europese besluitvorming voor een groot deel aan elke waarneming onttrokken zou kunnen worden. 'Het ontwerp van de Commissie is zelfs nog slechter dan de huidige situatie', zegt Renate Schroeder van de Europese Federatie van Journalisten (EFJ). Het Europees Parlement vond het ontwerp wat al te gortig. In oktober aanvaardde deze club met ruime meerderheid een voorstel om het aantal uitzonderingen drastisch te beperken, tot domeinen zoals openbare veiligheid, monetaire stabiliteit, defensie en privacy. Vooral Nederlandse EP-leden waren hierbij actief. Immers, als het Commissie-voorstel ongewijzigd wordt aangenomen en de lidstaten zich daarnaar moeten schikken, zou Nederland zijn bestaande openbaarheid van bestuur moeten inperken... Het voorstel van het E.P. is 'beter, maar biedt nog onvoldoende rechten aan de burgermaatschappij', zegt Schroeder. Ze denkt dat het E.P. vooral in verzet is gekomen, omdat het zijn eigen inzage-recht in de knel zag komen, niet zozeer uit vrees dat de pers in de kou zou blijven staan.

Op de Europese top in Nice begin december bereikten de lidstaten geen overeenstemming over deze kwestie. Er liggen dus nog steeds verschillende versies van de Commissie en van het E.P. op tafel. Volgens het Verdrag van Amsterdam moet de richtlijn er uiterlijk 1 mei van dit jaar komen, maar het is de

vraag of die deadline gehaald wordt. De voortekenen zijn overigens niet gunstig, gezien de zogenoemde 'Solana-coup' van augustus vorig jaar. Op initiatief van de 'hoge vertegenwoordiger' van de EU Javier Solana (gewezen secretaris-generaal van de NAVO) besliste het Comité van permanente vertegenwoordigers (Coreper) alle documenten betreffende het 'gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid' aan het inzage-recht te onttrekken. Dit besluit, genomen toen zowat iedereen met vakantie was, lokte een felle reactie uit de EFJ. 'Een zomer-coup', 'een oorlogsverklaring van de NAVO tegen openbaarheid van bestuur', fulmineerde secretaris-generaal Aidan White. 'Dit schandalige besluit haalt geheimhouding binnen langs de achterdeur en ondermijnt het engagement van het Verdrag van Amsterdam voor publieke toegankelijkheid tot documenten van de EU'. Volgens White moest het besluit van het Coreper worden opgenomen in de ontwerp-richtlijn van de Commissie. Nederland protesteerde tegen het Coreper-besluit, maar kreeg slechts steun van Finland en Zweden. Dat is misschien een lichtpuntje: Zweden bekleedt momenteel het voorzitterschap van de EU. Onder het Franse voorzitterschap geraakte de kwestie niet geregeld. Het Nederlandse EP-lid Hanja Majij-Weggen zei dat 'de Fransen dit thema niet in de vingers hebben. Ze hebben geen affiniteit met het onderwerp openbaarheid. De Zweden kunnen het in de goede richting duwen'.

Communicatie-ambtenaren Pauze

Deontologisch overleg

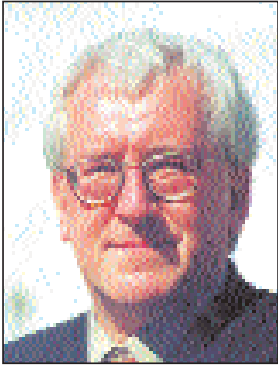

foto: doc Stad Antwerpen

Paul Van Steenvoort

Paul Van Steenvoort, informatie-ambtenaar van de Stad Antwerpen is voorzitter van Kortom.

'Onze sector professionaliseert aan sneltreintempo. We hadden nood aan een platform om samen na te denken, contact met elkaar te houden en ook onze deontologische problemen te bespreken. In hoever is het verantwoord dat wij bijvoorbeeld politici in beeld brengen in

het gemeentelijk infoblad? Dienen wij daarvoor? Individueel zijn dergelijke thema's moeilijk op te pakken'. Paul Van Steenvoort staat sedert 1998 aan het hoofd van de Antwerpse Dienst voor Informatie. Nu werken er 60 statutaire ambtenaren, verspreid over verschillende locaties, bedrijfseenheden en districten. Informatie is een onderdeel van communicatie. De externe communicatie behelst opdrachten in twee richtingen: van burger naar bestuur en omgekeerd. De interne communicatie behelst de contacten tussen de stadsdiensten onderling. En het vierde luik verzorgt de perscontacten van het College van burgemeester en schepenen.

Nederland is vragende partij

foto: Johan Van Cutsem

Francis Decoster

Francis Decoster, informatieambtenaar van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, is ondervoorzitter van Kortom.

'Met een nieuwe legislatuur is er ook een nieuwe wind gaan waaien, en werd het denkwerk rond communicatie opgestart. Vanuit politieke hoek wordt naar normering gevraagd. Naar derden toe is het

onze taak het publieke debat op gang te trekken. Er gebeurt veel te weinig communicatieonderzoek door universiteiten en hogescholen. Nederland is al lang vragende partij om dossiers gezamenlijk aan te pakken'. Francis Decoster leidt de cel Communicatie van de Vlaamse Regering en het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Die cel is niet echt uitgebouwd als afzonderlijke dienst, is eigenlijk een afdeling van 'Communicatie en Ontvangst'. De cel communicatie verzorgt de externe communicatie, doet de coördinatie en levert ondersteuning van een actief communicatiebeleid.

Sleutelfiguren in communicatie

foto: Koert Mortelmans

Jan Auman

Onderzoek door de Katholieke Hogeschool Mechelen klasseerde de website van de gemeente Schoten bij de dertien beste Vlaamse gemeentelijke sites. In de afgelopen twee jaar werd hij 70.000 maal bezocht. Twee communicatiedeskundigen van de stad Antwerpen komen deze week op werkbezoek in Schoten.

Communicatieambtenaar Jan Auman, die twee jaar geleden door

de plaatselijke pers in de bloemetjes gezet werd na een stembusslag via internet, pioniert al tien jaar de Schotense informatie. Tegelijk is hij zijn andere passie trouw gebleven. Jan is in zijn vrije uren ook al die tijd medewerker van Het Nieuwsblad gebleven. 'Als journalist leer je informatie verwerken en overbrengen. Ook als communicatieambtenaar moet ik mijn bronnen checken. Ik speel hier journalist in het gemeentehuis.'

'In het begin werd ik gedurende twee uurtjes per week vrijgesteld van andere zaken. Het college vond het belangrijk te laten horen dat er iets gebeurt in de gemeente. Stilaan ontstond een informa-

tiedienst. Andere medewerkers en ambtenaren kregen inspraak. Ons tweemaandelijks gemeentelijk infoblad beschouw ik stilaan als een magazine met 'dossier'tjes'. Om snel op de bal te spelen gaan we via internet. Onze website wordt dagelijks geactualiseerd. Onze elektronische nieuwsbrief met alle belangrijke mededelingen wordt verstuurd naar meer dan 600 abonnees. Uiteraard blijven ook de plaatselijke bladen tot onze vaste communicatiekanalen behoren. Ook de kabeltelevisie blijven wij hanteren als vast regionaal nieuwsmedium. Met de wettelijk geregelde openbaarheid van bestuur kan elke bediende een stukje informatieambtenaar zijn. Ik juich dat toe. Communicatie met de burger is belangrijk. Een nieuw plan moet in een vroeg stadium besproken worden met de betrokkenen. Maar bij deze tweewegscommunicatie is voorzichtigheid geboden. Onnodige vertraging moet vermeden worden. Over één parkeerplaats mag geen vijf keer vergaderd worden. Via wijkverenigingen vinden we meestal geëngageerde mensen die hun verantwoordelijkheid nemen. Zij zijn sleutelfiguren in communicatie.

Een communicatiedienst moet in alle omstandigheden eerlijk blijven. De inwoners hebben daar recht op. Als er onpopulaire maatregelen genomen worden moeten wij durven zeggen: Zo zit het. Denk er het uwe van'.

Mens achter het nieuws

Brainstormen is samen koffie drinken

'Ik heb dagelijks plezier in mijn werk. Ik maak alle dagen een andere werkelijkheid mee. En ik word er nog voor betaald ook. Ik heb nooit begrepen dat mensen hun energie steken in klagen over hun redactiewerk. Als je het 'bottom-line' bekijkt, is het eenvoudig. Er moet alle dagen een krant zijn. Het beste is dat we er plezier aan beleven als we die maken. En dat er door ons plezier goede stukken verschijnen, waardoor het ook voor de lezer plezierig wordt ze te lezen. Als er dan nog tijd over is, kan er eventueel aan de café-toeg al eens ruzie worden gemaakt.'

Ann Deceunynck

Foto: Johan Van Cutsem

Dietert Bernaers: 'Wij maken een nieuw boekske.'

Dietert Bernaers rolde in 1994 voor het eerst de redactie van Het Belang van Limburg binnen als stagiair. Na die stageperiode mocht hij er free-lancen. Daags na zijn laatste examen begon hij op diezelfde redactie te werken. 'Voor echt'.

Dietert Bernaers heeft twee jaar aan de jongerenpagina 'Café' meegewerkt. Als vaste redacteur kwam hij eerst bij de weekendbijlagen terecht. Nadien volgde een poos eindredactie, 'veredeld deskwerk eigenlijk', waarna hij op de reportageploeg belandde. Daar zou hij blijven tot 31 december 2000. 'Eigenlijk heb ik als jonge gast op een regionale krant ongelooflijk mooie kansen gekregen. Ten tijde van de presidentsverkiezingen in Rusland mocht ik twee weken op reis naar dat land. Zonder één woord over die verkiezingen te schrijven. Op Het Belang had ik zeven fantastische jaren. Toch was er - zeker achteraf bekeken - een schaduwzijde. Veel schouderklopjes heb ik nooit gekregen. Hoeft ook niet. Misschien is de groep er te groot. Zestig redacteuren, al die correspondenten er nog bij, en dan die synergie nog met de Gazet van Antwerpen. Je kent mekaar niet echt. Alleen een klein groepje ken je wel, ook omdat je samen een pint gaat drinken. Maar vanaf het ogenblik dat ze dan weten dat je weggaat, haalt iedereen alles uit de kast om je aan te spreken.'

Op 1 januari 2001 maakte Bernaers de grote sprong naar Bonanza. 'Wij maken gewoon een nieuw boekske. We proberen er lezenswaardige stukken in te stoppen. Wij hebben er vertrouwen in dat kwaliteit het zal halen. De heisa die hierover gemaakt werd, ontstond in de media zelf. De meeste mensen vinden het gewoon okee. Een boekske méér om tussen te kiezen, wat kan daar tegen zijn? Als ze zeggen dat het lettertype slecht gekozen is, vind ik dat gewoon zever. Of Betty op de cover mag, daar wil ik wel over discussiëren. Bij ons heeft ze toch al een rolkraagje aan en een boek in haar handen. Hoeveel boekskes er van Bonanza verkocht kunnen worden, daar voel ik me niet verantwoordelijk voor. Of toch zeker niet in die mate dat ik er mijn slaap zou voor laten. Onze opdracht is: zorgen dat Bonanza een eigen smoel krijgt.'

'Ik had het gevoel dat ik bij Het Belang niet veel meer bijleerde wat schrijven betreft. Een krantentekst schrijven, titels ervoor bedenken, dat had ik wel onder de knie. Voor een weekblad werken is heel anders. Een reportage over vier pagina's schrijven ... that's different ball-game.'

'Jan Antonissen is intussen al opgestapt. Ja, ik vind dat heel jammer. Maar ja, er was waarschijnlijk helemaal niets aan te doen. Jan zat al een half jaar bij Bonanza. Brainstormen. Wat is dat? Eigenlijk is dat niets meer dan samen rond een tafel zitten met een pot koffie. Iedereen met een stukje ego. Als je je in het compromis voor minder dan 50 % kan herkennen, is er maar één conclusie. Dat is zelf opstappen.'

Theo Dersjant laat de kwakkels dansen

Wout Pittoors

Wijlen de socialistische partijkrant 'Volksgazet' heeft ooit eens de bouw van een reusachtige glasfabriek in de buurt van Mol aangekondigd. Dankzij het rode regeringsbeleid zou men in de verarmde Kempen nog nooit zoveel werkgelegenheid bijeen hebben gezien. De fabriek ging de NV G.E.L.A.S. (what is in a name ?) heten, maar jammer genoeg was de hoofdredacteur van deze gazet met de voeten vooruit in een deskundig opgezette val van een confrater gestapt. Hij kon zich laten troosten met het 'ongeluk' dat zijn liberale concurrent overkwam. Die trok in een politiek commentaar hard van leer tegen de zoveelste roomsrode coalitie en stijfde zijn tekst met de verwijzing naar een stuk uit het Waalse rode partijros 'Le Peuple', in de stijl van 'jullie eigen mensen schrijven het ook'. Het was daarom zo spijtig dat bewust artikel niet in 'Le Peuple' maar in 'La Dernière Heure' was verschenen, een dagblad dat men nooit op roomsrode sympathie heeft kunnen betrappen. Bij de liberale krant was er iets fout gelopen met de persknipselmap waarop de hoofdredacteur zich voor zijn dagelijkse kritiek trouw baseerde. En het persbureau Belga kwakte destijds een volledig verzonnen maar wel erg gruwelijk zedenschandaal in de pastorij van Schellebelle op zijn net. Eigenlijk was het een van de 'oefenberichten' van de redactie, die zich klaarmaakte om van de klassieke telex naar het 'on-line' systeem over te schakelen en niet beseftte hoezeer ze eigenlijk al 'on-line' was. Het is wellicht jammer dat onze Nederlandse collega Theo Dersjant zijn alleszins geestig boek over kwakkels en uitglijders in de pers niet heeft laten aanrijpen met enkele Belgische 'canards'. Het had zijn werk ('Uit onbetrouwbare Bron - de mooiste Missers in de Media') een iets steviger Benelux-karakter kunnen geven. Niet dat ons land in dit boek ontbreekt, want het besteedt voldoende aandacht aan 'accidenten' uit de buurt van de KB-Lux en het onrecht aangekondigd overlijden van de toen nog springlevende Stijn Streuvels, die aan deze misser weliswaar een dik dossier vol rouw-

betuigingen overhield. 'Dit boek had niet mogen geschreven worden', meldt Dersjant in zijn 'Vooraf' maar hij schrijft er wat verder bij, dat wie een beetje heeft voor de omvang van de dagelijkse berichtenstroom wel moet begrijpen hoe een en ander verkeerd kan lopen. Journalisten kampen nu eenmaal met afgrijselijke deadlines, worden geteisterd door het 'scoop-syndroom', en zijn uitverkoren mikpunten van malafide 'informanten'. De auteur, die in een ander leven eindredacteur was bij ons Nederlands zusterblad 'De Journalist' (een ietwat oudere zuster, ze is op weg naar de 106 jaar) heeft zich ver gehouden van de klassieke tikfouten, verkeerde bij-schriften bij de juiste foto en toestanden met de 'zetduivel'. Het was hem voornamelijk te doen om nieuws 'waarvan de kern niet juist is'. Het is een indrukwekkende verzameling geworden, die hij geklasseerd heeft onder rubrieken als 'De vergiftigde Bron', '1 April en the Day after', 'De Samenloop van Omstandigheden', 'Monsters in de Media', 'De Rectificatie', enz. Hoewel er in zijn boek een fameuze portie 'uitschuiers' van onze Nederlandse confraters werd verpakt, staat de schijnwerper ook op de grote namen uit de internationale berichtgeving zoals 'Stern', 'Paris-Match' en de 'Sunday Times', die met de valse Hitler-dagboeken wel erg voor joker werden gezet. Echter, ook 'instituten-van-absolute-correctheid' zoals de BBC zijn nooit 'kwakkelvrij' geweest. Die eerbiedwaardige tante liet ooit eens dodelijk giftige algenwolken over 's werelds zeeën varen, zonder ze zelf gezien te hebben.

Het boek van Theo Dersjant is van het type 'in één adem gelezen en minstens geginnikt'. Voor de meisjes en jongens in de stiel kan het lichtjes als 'waarschuwend vingertje' dienen, al is dat waarschijnlijk niet de hoofdbedoeling van de auteur geweest.

'Uit onbetrouwbare Bron - De mooiste Missers in de Media' van Theo Dersjant - Uitgave Plataan. Fnac-prijs: 590 Bf.

Onder embargo

Bij de Gazet van Antwerpen werd onlangs feest gevierd. **Jos Vranckx** werd in de bloemetjes gezet omwille van een lange staat van dienst. Een huldiging en een bescheiden receptie vielen de éminence grise van de Antwerpse RUG-vestiging te beurt. Een anonieme jonge collega van Vranckx liet in dit verband weten dat 'zoals De Journalist regelmatig doet, ook zijn redactie onlangs aandacht besteedde aan de 'oudere' generatie journalisten'. 'En dat Jos die aandacht verdient: hij is ne straffe, hij blijft altijd kwaliteit afleveren'. ●●● **Jaki Louage**, voorheen uitgever van het Nieuwsblad/De Gentenaar en Het Volk, werd bij de VUM benoemd tot 'directeur krantenmarkt'. In die functie wordt hij verantwoordelijk voor het commerciële beleid lezersmarkt, het logistiek beleid en de strategische research voor alle VUM-titels. ●●● **Pascal Deboosere**, persverantwoordelijke bij Agalev, wordt de opvolgster van Ingrid Pira in de Raad van Bestuur van de VRT. Deboosere werkte zelf meer dan twaalf jaar voor de openbare omroep. ●●● Beroepsjournalist **Frank Poosen** (32), hoofdredacteur en ook BBTK-vakbondsafgevaardigde bij World Online, is drijvende kracht achter de acties die het Belgische personeel in Antwerpen voert tegen de gevolgen van de overname van World Online door internetprovider Tiscali. 45 mensen uit het totale personeelspakket van 85 zouden aan de deur vliegen. 'Na de internethype hebben wij World Online uitgebouwd tot een echt bedrijf. Het toppunt van ons kunnen was het op internet zetten van Big Brother', zegt Poosen. ●●● Bij de VRT buigen de nieuwsredacties zich over de oproep van minister-president Dewael om een code op te stellen voor de berichtgeving rond het Vlaams Blok. ●●● Bij **Le Matin** beloven het andermaal spannende dagen te worden. Nadat medio vorig jaar een nieuwe start werd genomen, heeft de hoofdaandeelhouder het inmiddels weer laten afweten. Deze week zou beslissend kunnen worden. Na een uitgestelde raad van bestuur zal mogelijk zeer snel ook een aandeelhoudersvergadering beslissen dat een faillissement onvermijdelijk is. ●●● **Stefan Vanfleteren** werd in Amsterdam door een internationale kinderjury uitgeroepen tot winnaar van de World Press Photo. ●●● Van 26 tot 29 april 2001 wordt in **Kopenhagen** een internationaal congres gehouden rond 'Onderzoeksjournalistiek'. Ervaren journalisten uit meer dan 20 landen komen er getuigen over hun werk. Meer info op www.ire.org/training/denmark/2000conf/.

Nieuws uit de verenigingen

ALGEMENE VERGADERINGEN VVJ EN AVBB

Op zaterdag 24 februari werden in Brussel de jaarlijkse algemene ledenvergaderingen georganiseerd. Om 10 uur was het tijd voor de vergaderingen van VVJ en AJP, nadien volgde die van AVBB.

Een onverwacht sneeuwtapijt bemoeilijkt de verplaatsingen naar Brussel. Niet alleen startte de eerste vergadering noodgedwongen met een ruime vertraging, een aantal verwachte leden gaf forfait omwille van de weersomstandigheden. Uiteraard betekent zaterdag niet volautomatisch een vrije dag voor alle perslui. Sommige bestuursleden waren verontschuldigd wegens professionele verplichtingen.

Tijdens de VVJ-vergadering werden met ruime meerderheid van de stemmen twee nieuwe bestuursleden verkozen. Het gaat om Piet

Velghe die zich de nieuwe secretaris-penningmeester mag noemen, in opvolging van Laurent Coppens die uit het beroep stapt. Tweede nieuw verkozen is Raf Custers als afgevaardigde voor Brussel-Brabant, in opvolging van Nadya De Beule die eerder ook uit het beroep stapte. Welkom aan deze twee nieuwe bestuursleden.

De voorzitter mocht ook vaststellen dat, na debat maar zonder stemming, de gevraagde waarschijnlijke verhoging van het lidgeld door de aanwezigen goedgekeurd werd.

Tijdens de AVBB-vergadering stelde Patrick Martens, voorzitter van de Raad van Deontologie, jaarcijfers voor. De Raad behandelde in 2000 negentien dossiers, waarvan er acht afgesloten werden in het voordeel van de journalist, zes in het voordeel van de klager en vier met een genuanceerd besluit. (AD)

Activiteitenverslag VVJ

Ook in het jaar 2000 heeft de werking van de raad van bestuur en van het secretariaat in de eerste plaats in het teken gestaan van het (terug) op de kaart plaatsen van de Vlaamse Vereniging van beroepsjournalisten, en dat in vier richtingen: naar de leden, naar de uitgevers, naar de overheden en naar het publiek. Daarbij is vooruitgang geboekt, wordt nog steeds vooruitgang geboekt, al is het op een aantal terreinen nog net te vroeg om concrete resultaten te kunnen voorleggen. Hoewel.

Luc Standaert

Naar de leden:

In januari 2000 zijn we gestart met het nieuwe veertiendaagse blad De Journalist, een totaal nieuw blad dat met het vroegere nationale tijdschrift alleen nog maar zijn naam gemeen heeft. Onze bedoelingen met DJ waren tweërlei:

- een informatie- en communicatiekanaal openen naar en voor de leden, de journalistieke gemeenschap;
- de stem van die journalistieke gemeenschap terug hoorbaar maken. Want de enige stem die de voorbije jaren niet meer te horen was in het mediadebat was die van de journalisten. En die aanpak heeft vruchten afgeworpen. Dat weten we, dat is meetbaar.
- Op het informele vlak aan het goedkeurend gebrom dat we nog steeds overal horen als DJ ter sprake komt.
- Formeel aan het feit dat we de jongste maanden spontaan artikels van collega's aangeboden krijgen.

De journalisten bereiken we dus, en het debat wordt gevoerd. Maar DJ begint ook voorzichtig een bredere impact te krijgen. VRT-collega Peter Verlinden was enkele weken geleden centrale gast in 'Groot Gelijk' op Radio 1, op basis van een artikel van zijn hand in DJ. En toen Vlaams minister-president Patrick Dewael begin deze maand bij de uitreiking van de RTV-prijzen een lans brak voor een journalisten-charter over de omgang met extreemrechts, verwees hij uitdrukkelijk naar DJ als de plek waar de journalisten zelf het debat voeren over extreemrechts.

Inhoudelijk is DJ een succes. Financieel nog niet, maar er wordt aan gewerkt.

Een andere, meer traditionele manier om de leden te bereiken, is via

de redactie-afgevaardigden. Daar hebben we nog steeds een probleem. Ondanks vele informele contacten zijn we er nog altijd niet in geslaagd om bij een aantal mediahuizen, waaronder de VUM, opnieuw redactie-afgevaardigden te vinden. Wij blijven via de informele weg proberen, want het heeft geen zin formele verkiezingen te organiseren zolang je niet zeker bent dat er ten minste één kandidaat is.

Maar we hebben niet alleen werknemers onder onze leden, maar ook zelfstandige journalisten. En vorig jaar hebben we voor het eerst ook kunnen spreken van een echte zelfstandigenwerking. De werkgroep zelfstandigen stelde een eisenbundel op, schreef een open brief aan de Erkenningscommissie, en debatteert vrijwel constant op het internet. Allemaal het werk van Luc Van Heerentals, de vertegenwoordiger van de freelancers in de raad van bestuur.

Naar de uitgevers:

De uitgevers worden zich stilaan terug bewust van het bestaan van een journalistenvereniging. Bij het begin van deze 'legislatuur' stonden de betrekkingen niet op 0, maar op -10. Alle contacten waren opgeblazen. De Vlaamse uitgevers zagen het nut niet meer in van gesprekken met de journalistenvereniging. Na een eerste verkenningronde zijn we erin geslaagd terug contact te leggen, en gesprekken aan te knopen over het thema deontologie. En nu zitten we terug officieel rond de tafel om samen een nieuwe raad voor deontologie op te richten, waarbij de uitgevers voor het eerst erkennen dat zijzelf daar ook bij betrokken zijn. Recent hebben we op Vlaams niveau zelfs een verkenningronde gedaan voor nieuwe, Vlaamse CAO-gesprekken. Verwacht niet dat we volgend jaar bin-

Nieuws uit de verenigingen

dende Vlaamse barema's zullen hebben, maar een invulling van het intersectoraal akkoord voor de journalisten zit er misschien wel in. Het spreekt vanzelf dat we in volgende gesprekken met de dagbladuitgevers ook het eisenplatform van de zelfstandigen zullen meenemen.

Naar de overheden:

Ook de diverse overheden van het land weten weer dat we bestaan. Voor de Vlaamse overheid lijken we een vanzelfsprekende partner te worden als het over media en journalistiek gaat. De betrekkingen met zowel minister-president Patrick Dewael en zijn medewerkers, als die met mediaminister Dirk Van Mechelen zijn uitstekend. Het Vlaams parlement nodigde ons vorig jaar uit voor zijn hoorzitting over de media, en was er als eerste bij om een groepsabonnement te nemen op De Journalist.

Met de federale regering hebben we als VVJ en als journalistenvereniging minder te maken, maar de relaties zijn goed. Wel heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers recent beslist geen abonnement op DJ te nemen.

Naar het publiek:

En ook tegenover het publiek proberen we de stem van de journalisten terug te laten horen. Dat gebeurt in de eerste plaats bij monde van algemeen secretaris Pol Deltour, die regelmatig als deskundige wordt opgevoerd in de media, en even regelmatig in debatten de mening van de journalisten vertolkt.

In 2000 dienden ook onze mandaten in de Erkenningscommissie die de titel van beroepsjournalist toekent, vernieuwd te worden. Zoals u weet is de Erkenningscommissie een door de wet van 1963 gecreëerde administratieve overheid, die ressorteert onder de Diensten van de (federale) eerste minister, en die paritair is samengesteld uit vertegenwoordigers van journalisten en van uitgevers. Wij hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om onze delegatie grondig te vernieuwen. De Erkenningscommissie ligt momenteel, ter gelegenheid van de vijfjaarlijkse vernieuwing van de persdocumenten, onder vuur van de zelfstandige collega's. Die achten zich gediscrimineerd ten opzichte van de loontrekkenden, omdat zij hun bezigheden omstandiger moeten bewijzen. Ik hoor dat in de praktijk de vernieuwingsoperatie voor de zelfstandige journalisten even vlot verloopt als in het verleden. We moeten er ook rekening mee houden dat het protest tegen de gang van zaken momenteel luider klinkt, omdat de zelfstandige journalisten via hun werkgroep beter georganiseerd zijn. Nochtans hebben zij een punt wanneer ze zeggen dat met name de controle op het uitvoeren van onverenigbare

activiteiten (reclame) bij hen wel gebeurt, en bij de loontrekkenden niet. Op vraag van de voorzitter van de Erkenningscommissie heb ik daarover eerder deze week een gesprek gehad met de leden van de commissie, en ik ben ervan overtuigd dat een voor iedereen aanvaardbare oplossing mogelijk is, al zal die niet meer kunnen gelden voor de huidige vernieuwingsoperatie. Tegelijkertijd hebben we afgesproken om samen werk te maken van een verdere verzelfstandiging van de Erkenningscommissie.

Het kloppende hart van een vereniging is zijn secretariaat, en als we die beeldspraak doortrekken dan lijdt onze vereniging aan hartkloppingen. 2000 was noch voor algemeen secretaris Pol Deltour, noch voor onze administratieve secretaresse Lisbeth Moons een gemakkelijk jaar. Een nieuwe kracht op het AJP-secretariaat die moest ingewerkt worden, de problemen bij de Vereniging van de Foto- en Filmpers en het verdwijnen van het eigen BFFP-secretariaat, leidden ertoe dat vooral Lisbeth haar 'workload' alleen maar zag toenemen. Ik ben elke dag weer blij dat ze er nog is. Een oplossing ligt niet meteen voor de hand, en kan alleen maar gezocht worden in samenwerkingsverbanden. Daarover meer tijdens de federale jaarvergadering. Het personeelsbestand van de VVJ groeide vorig jaar ook aan met één eenheid.

Ann Deceunynck werd op deeltijdse basis aangeworven om de coördinatie van De Journalist te verzorgen. Dat DJ er zo goed uitziet, en elke keer ondanks alle overschreden deadlines toch weer tijdig bij de drukker geraakt, is in de eerste plaats haar werk. Ook Ann is ondertussen al getroffen door het VVJ-virus van overwerktheid.

En wat brengt de toekomst?

In de eerste plaats meer van hetzelfde, vrees ik. We gaan dus door met onze strategie om de vereniging weer op de kaart te plaatsen, en de journalisten een stem te geven. Al zal dat in de onmiddellijke toekomst vooral betekenen dat we het financieel voortbestaan moeten veilig stellen. We moeten nu DJ ook financieel voldoende onderbouwd krijgen, en ook de financieringsbasis van de vereniging zelf terug rechtekken.

Voorts verwachten we in het najaar klaar te geraken met de oprichting van de nieuwe raad voor deontologie, en hopen we de gesprekken met de uitgevers ook over andere thema's binnenkort te kunnen hervatten. En we zijn onze plannen voor opleiding en vorming ondertussen niet vergeten. We blijven de ambitie koesteren ervoor te zorgen dat ooit iedere journalist een basispakket aan gemeenschappelijke vorming zal hebben gekregen, al moeten we daarvoor wel op zoek naar een andere partner nu de onderwijsadministratie beslist heeft dat dit niet haar verantwoordelijkheid is.

Luc Standaert

Laurent Coppens

Pol Deltour haalt de stembiljetten op.

Nieuws uit de verenigingen

Activiteitenverslag AVBB

We hebben het jaar 2 achter de rug van de AVBB nieuwe stijl, het confederaal model waarbij vanuit de verkozen besturen van AJP en VVJ de gemeenschappelijke koepel wordt ingevuld. En ook dit was een jaar van zoeken naar de goede samenwerking. Niet inhoudelijk. De verstandhouding tussen VVJ en AJP is nog steeds opperbest, en de formule werkt perfect. We doen apart wat we apart kunnen doen, en samen wat we samen willen doen. Maar administratief, financieel en boekhoudkundig is het een ander paar mouwen. De boekhouding van drie verenigingen die op deze manier verweven zijn, is een doolhof waarin ook ervaren accountants de weg kwijtraken. Maar ook dat probleem hebben we nu aangepakt, en de oplossing is er bijna. En wat heeft de koepelstructuur in 2000 nog gedaan? Heel wat, zo blijkt.

Luc Standaert

1) JAARBOEK

Het jaarboek 2000 is eindelijk verschenen op het einde van het jaar, met bijna een jaar vertraging dus. Maar het was dan ook een volledig vernieuwd jaarboek, veel praktischer opgevat, en veel dikker. We hebben het ook veel duurder verkocht. Maar nog niet duur genoeg. Vooral als gevolg van de verzendingskosten was het jaarboek 2000 bij het afsluiten van het boekjaar nog verlieslatend. We hopen dit jaar door de verkoop van de rest van de stock, een kleine winst te boeken. Omdat het jaarboek 2000 eigenlijk nog maar net verschenen is, komt er geen jaarboek 2001. Ondertussen wordt wel gewerkt aan onze on-line informatie.

2) WEBSITE

De website is eindelijk op komst. Eigenlijk is het een schande dat de Belgische journalistenvereniging nog altijd geen website heeft, maar als je met een kleine ploeg werkt moet je prioriteiten stellen, en die lagen de voorbije jaren elders. Bovendien waren we twee jaar geleden al in gesprek met een website-bouwer, maar die haakte op het laatste moment af omdat hij werd overgenomen. Maar nu is de AVBB-VVJ-AJP-website in aanbouw. We hopen binnen enkele maanden te kunnen starten met een basisversie, die later zal worden uitgebreid tot een communicatie-instrument met de leden.

3) SAMENWERKING MET DE VAKBONDEN

In het vooruitzicht van de oprichting van een nieuw paritair comité voor de geschreven pers, maar ook omdat er zich op het terrein een samenwerking met de vakbonden heeft ontwikkeld, werken AVBB en de vakbonden (LBC-CNE en BBTK-Setca) aan een samenwerkingsprotocol. Die tekst heeft tot doel om de samenwerking te verbeteren, zowel op sectoraal niveau als binnen de bedrijven, en zowel voor de geschreven pers als voor de audiovisuele sector, met uiteraard respect voor de eigenheid van elk van de partners. We zullen ook de liberale vakbond betrekken bij deze samenwerking.

4) SAMENWERKING MET DE VERENIGING VAN JOURNALISTEN VAN DE PERIODIEKE PERS (VJPP)

Onze collega's van de periodieke pers - journalisten van beroep, ter-

wij wij beroepsjournalisten zijn - hadden al eind 1999 contact met ons gezocht met het oog op meer samenwerking. België is het enige land in Europa dat een onderscheid maakt tussen journalisten die algemene informatie brengen, en journalisten die voor gespecialiseerde bladen werken, en de besturen van beide verenigingen zijn het erover eens dat dit onderscheid uit de tijd is. Ook al omdat veel van onze leden perfect verwisselbaar zijn. Maar het onderscheid is verankerd in de Wet van 1963, en die wet laten aanpassen is een werk van lange adem. Ondertussen zijn er gesprekken gaande over praktische samenwerking, die goed opschieten.

5) RESIDENCE PALACE

Een project waar we veel tijd en energie in gestopt hebben. Ons eerste contact daarover met premier Verhofstadt dateert van oktober 1999. Ondanks alle inspanningen ging dit dossier maar zeer langzaam vooruit. Eigenlijk verwachtten we er niet veel meer van, en we hadden de verhuiskosten zelfs niet meer opgenomen in het budget. En plots is de zaak dan toch in een stroomversnelling geraakt. Vorige week dinsdag om precies te zijn. Nu weten we dat er een internationaal perscentrum zal komen in het zeer prestigieuze Résidence Palace-complex, vanaf 1 juli. En wij journalisten zullen ons niet kunnen permitteren daar niet aanwezig te zijn.

6) SAMENWERKING IFJ - API

We gaan niet alleen naar de Résidence Palace. Van in het begin hebben we voor dit dossier contact gezocht met de buitenlandse collega's die in Brussel werken, verenigd in de Association de la Presse Internationale, en met de IFJ, de internationale federatie van journalisten, die haar zetel in Brussel heeft. Beide verenigingen reageerden enthousiast, en er heeft zich een nauw samenwerkingsverband ontwikkeld. De drie zullen wellicht

Nieuws uit de verenigingen

de hele tweede verdieping van het IPC-Résidence Palace gaan gebruiken.

7) SECRETARIAAT

Er waren nogal wat veranderingen op het secretariaat in 2000. Geneviève Lengelé heeft ons verlaten, en werd vervangen door Stéphanie Régibeau. Op het secretariaat van de Erkenningscommissie werd Isabelle Vanderhaeghen aangeworven om de vijfjaarlijkse hernieuwing van de persdocumenten te helpen verwerken. Samen met de twee mensen die aangeworven werden voor onze respectievelijke tijdschriften, staan er nu negen personen op de loonlijst, vier voltijdse en vijf deeltijdse. Het AVBB-secretariaat 'stricto sensu' telt maar vier en een halve werknemers (Pol en Lisbeth, Martine en Stéphanie, en boekhouder Donald). Ze zijn allemaal overwerkt. We hopen dat de synergieën die mogelijk worden in Résidence Palace zullen helpen die situatie te verbeteren.

8) FINANCIËN - AUDIT

Een laatste belangrijk punt: de financiën. In het najaar van 2000 raakten de raden van bestuur van zowel de AVBB als de VVJ en AJP verontrust over het snel slinken van de financiële reserves. In die mate dat werd beslist een audit te laten verrichten. Een meevaller was dat penningmeester Coppens de deskundigheid heeft om een audit uit te voeren, en door omstandigheden ook de tijd. Hij heeft de opdracht van de raad van bestuur aanvaard, en is nu bijna klaar met zijn doorlichting, waarvan de resultaten inderdaad reden tot zorgen baren. De verenigingen blijken structureel ondergefinancierd te zijn, en bovendien zijn een aantal bijdragen waarop we recht hebben in de voorbije jaren niet binnengekomen.

En nog enkele mededelingen

- We hebben een overeenkomst gesloten met de Koning Boudewijnstichting om in coproductie de brochure over gerechtsjournalistiek te herschrijven. Wij doen het werk, en de KB-stichting

betaalt ons ervoor.

- De verzekeringen die we via de AVBB aanbieden (o.a. de polis burgerlijke aansprakelijkheid) gaan de deur uit. Destijds was een lage premie onderhandeld op voorwaarde dat ons secretariaat voor de volledige administratie van de verzekering zou instaan. Maar dit vormt een te zware belasting voor ons secretariaat, dat bovendien niet is uitgerust om dergelijke service te verlenen. We gaan de verzekeraars voorstellen de administratie zelf op zich te nemen. Dit zal wel betekenen dat de premies omhoog gaan.

- De NMBS maakt steeds meer moeilijkheden bij de toekenning van de vrijkaarten voor de journalisten. Dit jaar is het weer gelukt, maar er is geen enkele garantie dat het volgend jaar nog lukt.

- Onze bestuurders in de Journalisten Auteursmaatschappij en in Reprobel signaleren ons dat de dag dat de opbrengsten van de copierechten daadwerkelijk zullen worden uitgekeerd, steeds dichterbij komt. Dat geld zal alleen worden uitgekeerd via auteursmaatschappijen. Omdat veel journalisten hun auteursrechten hebben afgestaan aan hun uitgever en op dit ogenblik geen lid van de JAM kunnen worden, wordt gewerkt aan een lidmaatschapsvorm die alleen betrekking zou hebben op de reprografierechten.

- Er blijft nog één bedrijfsdossier over op ABVV-niveau het 'nationale persbureau' Belga. Na de zware zogenaamde 'saneringsoperatie', zijn de gesprekken over een nieuwe CAO gestart, maar ze beloven moeilijk te worden.

- En tot slot. Vorig jaar hebben we op de algemene vergadering aangekondigd dat we een buitengewone algemene vergadering zouden houden op het ogenblik dat we de adviezen van de Raad van State hebben over onze ontwerpstatuten. Dat kunnen we vandaag gewoon herhalen, want we hebben tot vandaag moeten wachten om van de Raad van State te vernemen dat we niet langer rekening moeten houden met nog extra bedenkingen over onze ontwerpen...

Ideeën gevraagd

Het slechte weer heeft er dus voor gezorgd dat er niet veel volk was op de jaarvergadering. Niet veel volk om een niet echt optimistische boodschap te aanhoren, want financieel gaat het niet al te best met de VVJ. Het jaar 2000 werd afgesloten met een verlies van ruim 1,3 miljoen frank. Dat heeft in de eerste plaats te maken met dit blad, dat inhoudelijk steeds beter wordt, maar financieel nog een lange weg te gaan heeft. Maar er is meer, helaas. Uit het cijferwerk van penningmeester Laurent Coppens blijkt, dat de VVJ structureel ondergefinancierd is. Met andere woorden, er wordt meer uitgegeven dan er binnenkomt. En niet omdat wij met het geld zouden gooien, maar wel omdat alle prijzen stijgen, behalve onze inkomsten. Ik weet niet meer hoe lang het geleden is dat we de ledenbijdrage hebben aangepast, in ieder geval langer dan ik me kan herinneren. Van onze overheidstoelage weet ik dat wel. Die hebben we (we = de vroegere AVBB) voor het eerst gekregen in 1974, toen we op vraag van de regering verhuisden naar het toen nieuwe IPC, en ons eigen Pershuis aan de Korte Boterstraat overlieten aan de overheid. Dat is nu 27 jaar geleden, en sindsdien is die subsidie zelfs niet geïndexeerd. En dat heeft voor gevolg dat de begroting voor 2001

er nog slechter uitziet. We hebben ze moeten indienen met een tekort van meer dan 1,6 miljoen frank. Het verlies van 2000 hebben we vanuit onze reserves kunnen opvangen, maar voor 2001 zal dat niet meer gaan. En dan is er nog Résidence Palace. Brussel zal eindelijk terug een perscentrum, die naam waardig, hebben. En geen perscentrum zonder journalistenverenigingen natuurlijk. Maar dat betekent verhuizen, en verhuizen kost geld. De algemene vergadering was dan ook niet verwonderd dat de raad van bestuur de toestemming vroeg om het lidgeld te verhogen. Met hoeveel zal nog worden uitgemaakt in de loop van 2001, maar de aanwezigen vonden zelf dat een fikse verhoging de voorkeur verdient boven een voorzichtige aanpassing die na een jaar te klein blijkt te zijn. Als we de financieringsbasis van de VVJ veilig willen stellen, en tegemoet willen komen aan de terechte vraag van de zelfstandige collega's naar een betere dienstverlening, dan zal de verhoging van de bijdragen in de grootte-orde moeten liggen van 1.500 tot 2.500 frank. Met ingang van 2002. En dat betekent dat we voor dit jaar - 2001 - nog op zoek moeten naar 1,6 miljoen om de begroting rond te krijgen, plus het geld voor de verhuis. Heeft er iemand een idee? (LS)

Geachte,

Met erg veel interesse heb ik de Forum-bijdrage van Peter Verlinden gelezen in De Journalist van 16 januari ("Het journaal heeft het gezegd, dus geloven we het niet"). Ik ben het in grote trekken eens met zijn analyse. Terecht stelt hij o.a. dat fouten in de berichtgeving niet mogen getolereerd worden. Het moet - ook in de journalistiek - alsmáar méér met minder. De werkdruk heeft daardoor een onverantwoorde piek bereikt. Met alle gevolgen vandien. Peter Verlinden schrijft "Grondig nadenken voor je een nieuwsfeit op antenne gooit is een luxe geworden, alleen voorbehouden voor enkele seniors, die daar dan in het allerbeste geval ook echt gebruik van maken" en even verder "Echte specialisten binnen de massamedia blijven in Vlaanderen nog altijd witte raven". Ik heb daar een paar bedenkingen bij. Om maar één voorbeeld te nemen: iedereen vindt het evident dat een sportjournalist niet aangewezen is om de Wetstraat te verslaan. En vice versa (als we tenminste uitzondering maken voor Guy Polspoel...). Waarom kan de specialisatie die gegroeid is in de politieke en in de sportverslaggeving - om maar deze twee als voorbeeld te nemen - niet doorgedreven worden naar andere terreinen? Of is daar géén interesse voor? Bij de journalisten? Of bij hun directies? Specialisatie in de journalistiek heeft nochtans veel voordelen. Vertrouwd zijn met de materie spaart veel energie en tijd uit en vermindert de kans op fouten. Elk nieuwsfeit kan efficiënter en correcter geduid worden in een bredere context. Zelf heb ik het voorrecht gehad mij gedurende 30 jaar te kunnen specialiseren in de medische journalistiek. Daar hebben ikzelf en de (toenmalige) BRT-Vlaamse Televisie alleen maar hun voordeel mee gedaan. Wanneer in de medische wereld een belangrijk nieuwsfeit opdook heb ik - gedurende 15 jaar - vanuit de "Dienst Wetenschappen" telkens bijdragen geleverd voor het journaal. Ik hoefde nooit een "derde bron" te consulteren en als ik al eens een eerste bron nodig had om feiten te checken, kon ik terugvallen op een arsenaal van hoog gekwalificeerde medische "opinion leaders" die je - in binnen- en buitenland - makkelijk leert kennen als je eenmaal, in de materie gespecialiseerd, hun vertrouwen hebt gewonnen.

Piet De Valkeneer, beroepsjournalist
Sarrians (Fr)

Beste heren van de erkenningscommissie,

Al weken vraag ik me af of het de moeite loont om mijn statuut van beroepsjournalist te verlengen. Al weken doe ik het niet omdat ik vind dat de eisen en de indringing in de privacy van zo'n verregaande aard zijn, dat ik denk ach ja 'misschien hoor ik gewoon niet bij dit selecte groepje mensen', misschien ben ik té modern om mee te doen aan deze organisatie die meer weg heeft van een middeleeuwse gilde... misschien... misschien...

Toch staat mijn besluit vanaf heden vast heren... ik zal al het mogelijke doen om mijn statuut te behouden. Wat is een mens immers zonder statuut? Reeds jaren betaal ik immers als een goed medelid mijn jaarlijkse bijdrage, ik ben aangesloten bij de beroepsaansprakelijkheid-verzekering, bij de gewaarborgde inkomensverzekering, lid van het Antwerps Pershuis en binnenkort ook lid van de internationale persvereniging. Waarom? Omdat ik mij een journalist voel, heren, bij de benadering van mensen, van dossiers maar ook bij het bekijken van televisieprogramma's, het lezen van de kranten, kortom ik voel dat ik met een kritische kijk door het leven probeer te gaan. Het was ook van jongsaf mijn droom om ooit journalist te worden - ik herinner mij levendig mijn eerste reportage op 21 februari 1988, een reportage over een cyclo-cross wedstrijd in Putte - man wat was ik fier... fier toen ik het verslag (25 lijnen) uit mijn Brother typemachine haalde. Man dit is uw gevoel (!), ik koester het nog steeds. Jaren later werd ik erkend als beroepsjournalist - een jeugdroom werd werkelijkheid - . Maar journalistiek beoefenen in Vlaanderen is niet altijd even evident: in bepaalde mensen hun ogen heb je immers 'goede' journalistiek en hoe raadt u het 'slechte' journalistiek. Waarde-oordelen gebaseerd op wat? Op wie? Vervolgens zijn er de zelfstandige en de 'vaste' journalisten. De ene categorie wordt beschouwd als de cow-boys, de poenpakkers, de mannen van de grijze zone - de andere zijn, hoe raadt u het, de 'echten'. De 'echten' onderzoekt de toelatingscommissie eigenlijk niet, voor hen is het voldoende dat een hoofdredacteur of het medium waar zij voor werken één voorgedrukte pagina ondertekenen en klaar is kees: zij zijn beroepsjournalisten. Is dat medium nu de Standaard of de Streekkrant, Knack-magazine of Blik, Koppen of Ter Zake, het geeft helemaal niet, zij zijn geslaagd, opdracht volbracht! Een ander verhaal geldt voor de zelfstandigen onder ons. Van hen wordt net geen DNA en AIDS-test gevraagd, misschien een idee voor de toekomst? Zelfstandigen moeten hun volledige boekhouding (!) aan de toelatingscommissie voorleggen. Eerlijk gezegd, heren en dames natuurlijk, ik vind dat u daar geen recht toe heeft.

Roger D'Hoogh, beroepsjournalist

Rondvaart met afdeling Antwerpen-Limburg

Ook dit jaar organiseert de VJ-afdeling Antwerpen-Limburg een rondvaart met de rederij Flandria. Het precieze traject zal bepaald worden in functie van de grootte van de groep, en het daarvoor aangepaste schip. Mogelijk wordt het een tocht op de Schelde of op het Albertkanaal.

Bedoeling is vooral een gelegenheid te creëren waar leden met hun partner elkaar informeel kunnen ontmoeten, en aan iedereen de kans te bieden ook buiten dienstverband kennis te maken met col-

lega's van andere redacties.

De rondvaart vindt plaats op 14 april (paaszaterdag) van 10 tot omstreeks 18 uur. Aan boord is een middagmaal voorzien. De deelnameprijs kon behouden blijven op 800 Bef. per persoon. Betaling van bijdragen kan gebeuren op rekeningnummer 409-7517741-91 van de AVBB, Provinciestraat 33 te 2018 Antwerpen. Overschrijving geldt als inschrijving, en moet toekomen voor 20 maart.

(AD)

OPGROEIEN MET E-BUSINESS

generation @business

Het begon met e-mail. Dan kwamen de websites. Vervolgens verkocht men boeken en vliegtickets via het internet. En toen kwam het werkelijke potentieel van het WWW aan het licht. Vanaf dat ogenblik gingen bedrijven het internet ook gebruiken voor hun klantenrelaties, hun stockbeheer en hun interne processen. Sommige innovaties deden een bijzonder frisse wind waaien doorheen het economisch proces. Zij heten vandaag de dag "e-business". IBM bundelt deze oplossingen om de verkoop voor uw bedrijf de hoogte in te sturen, uw klant te winnen voor uw merk en uw kosten te drukken. Lierst 25.000 bedrijven maken nu reeds gebruik van deze toepassingen. Maak ook kennis met ons gamma van servers, software en business consulting solutions en ontdek hoe zij van uw business een e-business maken. Met andere woorden, debusiness van de nieuwe generatie. Surf naar ibm.com/e-business/be/nl of bel 078/15 54 59.